

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judcători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru

 judcând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Anatolie Ceachir și inculpatul Calmuțchi Iurie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, în cauza penală privindu-l pe

Calmuțchi Iurie Licu, născut la 16 mai 1979, originar din s. Vorniceni, r-nul Strășeni, domiciliat în mun. Chișinău, str. Drumul Schinoasei, nr.1/4, ap.108.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 03.05. 2011 - 14.05.2012 (prima instanță);

2. 20.08. 2012- 21.05. 2013; 05.05. 2014 – 19.06. 2014 (instanța de apel);

3. 23.10. 2013 - 01.04.2014; 02.09. 2014 – 12.12. 2014 (instanța de recurs).

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 14 mai 2012, Calmuțchi Iurie a fost achitat de sub învinuirea în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, Calmuțchi Iurie a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală pentru faptul că, acesta, afirmând și obligându-se intenționat fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru

efectuarea stagierii prin intermediul programului „Jl Intreship” propus de către compania de recrutare USA Placement și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” S.R.L., cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova în vederea plasării lor în câmpul muncii, convingând insistent și profitând de încrederea cet. Popescu E. sub pretextul transferului mijloacelor bănești la contul bancar al USA Placement, la data de 01.07.2008 a determinat-o fals prin înșelăciune, să împrumute de la el suma de 1950 dolari SUA și respectiv 300 dolari SUA de la cet. Crudu V..

Ulterior, cet. Popescu E., fiind convinsă că acesta a transferat mijloace bănești în sumă de 2250 dolari SUA conform destinației anterior stabilite, la data de 10.07.2008 a restituit integral lui Calmuțchi Iu. suma de 1950 dolari SUA, ceea ce constituie 19172,79 lei, conform cursului valutar stabilit la data de 10.07.2008 de către BNM (1 dolar SUA echivalent cu 9.8322 lei), care însușindu-i i-a utilizat în scopuri personale. Astfel, cauzându-i cet. Popescu E. daună materială considerabilă în sumă totală de 22 122,45 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, afirmând și obligându-se intenționat fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagierii prin intermediul programului „Jl Intreship” propus de compania de recrutare USA Placement și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” SRL, cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova, anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldovei în vederea plasării lor în câmpul muncii, convingându-l insistent și profitând de încrederea cet. Crudu V., la data de 30.06.2008 l-a determinat de a transfera mijloace bănești în sumă de 2250 dolari SUA la contul bancar al USA Placement, însă ulterior în luna martie 2009, în legătură cu refuzul Ambasadei SUA în Republica Moldova de a elibera viza, a restituit suma de 1700 dolari SUA. Astfel, însușind prin înșelăciune bani în sumă de 550 dolari SUA, ceea ce constituie 5864,37 lei, conform cursului valutar stabilit la data de 01.03.2009 de către BNM (1 dolar SUA echivalent cu 10.6625 lei), i-a cauzat cet. Crudu V. o daună materială considerabilă.

Tot el, urmărind același scop și în circumstanțele descrise mai-sus, profitând de încrederea cet. Carcevschii (Scutaru) C. la data de 20.12.2007 a determinat-o de a transfera mijloace bănești în sumă de 550 dolari SUA la contul bancar al USA Placement, iar la data de 30.06.2008 suma de 1700 dolari SUA, însă ulterior în luna martie 2009, în legătură cu refuzul Ambasadei SUA în Republica Moldova de a elibera viză, a restituit suma de 1700 dolari SUA. Astfel, însușind prin înșelăciune bani în sumă de 550 dolari SUA, ceea ce constituie 5864,37 lei, conform cursului valutar stabilit la data de 01.03.2009 de către BNM (1 dolar SUA echivalent a 10.6625 lei), i-a cauzat cet. Carcevschii (Scutaru) C. daună materială considerabilă.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, afirmând și obligându-se intenționat fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagierii prin intermediul programului „Jl Intreship” propus de către compania de recrutare USA Placement și angajării ulterioare în

câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” SRL cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova, anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova în vederea plasării lor în câmpul muncii, convingându-1 insistent și profitând de încrederea cet. Percemlî A., în luna iulie 2008, i-a determinat de a transfera mijloace bănești în sumă de 2250 dolari SUA la contul bancar al USA Placement, însă ulterior în luna martie 2009, în legătură cu refuzul Ambasadei SUA în Republica Moldova de a elibera viza, a restituit suma de 1700 dolari SUA. Astfel, însușind prin înșelăciune bani în sumă de 550 dolari SUA ceea ce constituie 5864,37 lei, conform cursului valutar stabilit la data de 01.03.2009, de către BNM (1 dolar SUA echivalent a 10.6625 lei), i-a cauzat cet. Percemlî A. daună materială considerabilă.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, afirmând și obligându-se intenționat fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagerii prin intermediul programului „JI Intreship” propus de către compania de recrutare USA Placement și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” S.R.L., cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova, anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova în vederea plasării lor în câmpul muncii, convingându-1 insistent și profitând de încrederea cet. Homsî O., la data de 08 iulie 2008, a determinat-o de a transfera mijloace bănești în sumă de 2250 dolari SUA la contul bancar al USA Placement, însă ulterior în luna martie 2009, în legătură cu refuzul Ambasadei SUA în Republica Moldova de a elibera viza, a restituit suma de 1700 dolari SUA. Astfel, însușind prin înșelăciune bani în sumă de 550 dolari SUA, ceea ce constituie 5864, 37 lei conform cursului valutar stabilit la data de 01.03.2009, de către BNM (1 dolar SUA echivalent a 10.6625 lei), i-a cauzat cet. Homsî O. daună materială considerabilă.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, afirmând și obligându-se intenționat fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagerii prin intermediul programului „JI Intreship” propus de către compania de recrutare USA Placement și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” S.R.L., cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova, anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova în vederea plasării lor în câmpul muncii, la data de 11.08.2008, prin înșelăciune a însușit de la cet. Cașu T. mijloace bănești în sumă de 550 dolari SUA, ceea ce constituie 5324, 37 lei conform cursului valutar stabilit la data de 11.08.2008, de către BNM (1 dolar SUA echivalent a 9.6812 lei).Astfel, cauzând cet. Cașu T. daună materială considerabilă.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și părțile vătămate Crudu (Popescu) E., Crudu V., Homsî O., care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, la 8 (opt) ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de natura celeia care a ocupat-o la momentul săvârșirii infracțiunii, pe un termen de 3 (trei) ani.

În motivarea apelului său **procurorul** a invocat că, în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, ce se dovedesc prin cumulul de probe administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședințele de judecată, însă instanța de fond nu a dat o apreciere justă acestora și incorect a ajuns la concluzia de achitare.

Părțile vătămate Crudu (Popescu) E., Crudu V., Homsî O. în motivarea apelului declarat au invocat că instanța de fond, contrar prevederilor art. 394 alin. (3) pct. (2) Cod de procedură penală, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării și a admis introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui acuzat, iar concluzia instanței precum că, părțile vătămate pe propriul lor risc civil au semnat unilateral cu compania americană planul de plasament pentru pregătire a stagierii sub formă de acord, transferând banii, era o concluzie greșită și care nu se baza pe nici o probă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2013, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate fiind menținută sentința fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, ajungând la concluzia corectă privind achitarea inculpatului din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

În speță, instanța de apel a constatat că nu a fost o dobândire ilicită a banilor altei persoane prin înșelăciune, adică nu a fost dus în eroare proprietarul, acestuia nu i-au fost comunicate informații false, nu i-au fost prezentate documente false pentru a da naștere victimelor a unei iluzii și închipuiri greșite despre caracterul legitim al trecerii banilor de la victimă la infractor. Părțile vătămate întru respectarea condițiilor contractuale pe care și le-au asumat personal au transferat banii, așa cum o cereau angajamentele luate față de partea americană, însă nu i-au transmis lui Calmuțchi Iu., care nu a avut intenția de a intra în posesia (stăpânirea) banilor și nici nu a dorit de a-i cauza părților vătămate daune materiale și nu a dorit survenirea lor.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de procuror și părțile vătămate Crudu (Popescu) E., Crudu V., Homsî O., care au solicitat casarea totală a acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, de către un alt complet de judecată.

În motivarea recursului său **procurorul** a invocat temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală – „*instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, deoarece instanța de apel nu a supus verificării probele prezentate în sprijinul acuzării, făcând trimitere unilateral la declarațiile inculpatului și argumentele invocate de către apărătorul acestuia care au fost puse la baza sentinței de achitare.

A considerat că, toate probele acumulate și cercetate în ședințele de judecată confirmau faptul că, în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(4) Cod penal, însă instanțele ierarhic

inferioare nu le-au apreciat conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, ceea ce constituia o încălcare gravă a legislației.

Părțile vătămate Crudu (Popescu) E., Crudu V., Homsî O., în motivarea recursului declarat au invocat că, instanța de apel, preluând concluzia instanței de fond, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu a apreciat toate probele administrate și cercetate în corespundere cu prevederile legale. În opinia instanțelor judecătorești inculpatul era nevinovat, însă trebuia să aprecieze dacă părțile vătămate au suportat careva prejudiciu, dacă da, atunci trebuia să indice cine urma să repare acest prejudiciu inculpatul și/sau USA Placement.

Au menționat faptul că, returnarea banilor a avut loc doar după ce au fost sesizate organele de drept, care au intentat dosar penal față de inculpat.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 aprilie 2014, care a fost pronunțată integral la 15 aprilie 2014, recursurile ordinare declarate au fost admise, casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că instanța de apel, la judecarea cauzei, nu a apreciat fiecare probă separat, prezentată de procuror în susținerea învinuirii și nu s-a expus în mod convingător, de ce resping probele adunate pe parcursul urmăririi penale, în baza cărora procurorul l-a pus pe inculpat sub învinuire în baza art.190 alin.(4) Cod penal.

Din materialele cauzei rezulta că, în confirmarea învinuirii, procurorul a prezentat declarațiile părților vătămate Crudu (Popescu) E., Crudu V., Homsî O., Percemlî A., Carcevschii C., Cașu T., care au fost reținute de instanța de apel, fapt confirmat după modul cum au fost descrise în conținutul deciziei.

În susținerea soluției de achitare instanța de apel a făcut referire la practica judiciară, subliniind că primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărirea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat. Instanța a conchis că, inculpatul nu a dorit să înșele părțile vătămate și nu le-a cauzat daune materiale.

Instanța de recurs a remarcat că, este necesar ca instanțele judecătorești să ia în considerație că în cazul escrocheriei (art.190 Cod penal) victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere.

Alături de alte circumstanțe, intenția făptuitorului de a înșela partea vătămată poate fi demonstrată prin: situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacției, a unor documente false; încheierea tranzacției în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

Conform declarațiilor părților vătămate acestea au afirmat că, făcând cunoștință cu inculpatul, ultimul le-a invitat la sediul firmei și le-a propus ajutorul său în aranjarea chestiunilor privind plecarea în Statele Unite prin programul respectiv. La sediul firmei au observat panoul cu certificat de înregistrare și licență, fapt ce le-a creat impresia că inculpatul activează în mod legal. În fapt, conform actelor cauzei, inculpatul precum și firma în care acesta activa nu dispunea de licența respectivă. Tot din declarațiile părților vătămate rezulta că, inculpatul le-a oferit diferite consultații, informații, inclusiv, la sumele ce urmau să fie transferate, dar care depășeau cele solicitate de partea americană. La apariția conflictului o parte din banii transferați i-a primit la un cont personal, informație necomunicată părților vătămate.

De asemenea, instanța de apel nu s-a expus privitor la faptul dacă a fost sau nu confirmată intenția inculpatului de a înșela părțile vătămate, prin acțiunile ulterioare ale sale, care la început, după ce părților vătămate li s-a refuzat perfectarea vizelor în SUA, afirma că va rezolva această situație, însă apoi se eschiva de la întrevederile și discuțiile cu părțile vătămate. Inculpatul a ascuns că firma americană a restituit o parte din bani, fiind transferați pe numele ultimului, care numai după pornirea urmăririi penale a început să le restituie o parte din bani părților vătămate.

Din considerentele expuse, instanța de recurs a concluzionat că, și-a găsit confirmare temeiul invocat în recurs, prevăzut în art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, temei pentru care decizia instanței de apel a fost casată, cu trimiterea cauzei pentru rejudecarea apelului.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, care a fost pronunțată integral la 08 iulie 2014, au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Inculpatul a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul a ocupa funcții legate de activități în domeniul turismului pe un termen de 3 (trei) ani.

Prin aceeași decizie au fost admise acțiunile civile înaintate și încasat de la inculpat câte 550 dolari SUA în folosul lui Crudu Victor, Carcevschii Corina, Pecermli Alexei, Homsii Otilia și Cașu Tatiana și 2250 dolari SUA în folosul lui Popescu (Cru) Eleonora.

10. În motivarea soluției sale, instanța de apel a constatat că Calmuțchi Iurie Licu afirmând și obligându-se intenționat în mod fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagierii prin intermediul programului „J1 Intreship” propus de către compania de recrutare USA Placement și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” S.R.L., cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova în vederea plasării lor în câmpul muncii, convingând insistent și profitând de încrederea cet. Popescu Eleonora Gheorghe sub pretextul transferului mijloacelor bănești la contul bancar al „USA Placement,, la data de 01.07.2008 a determinat-o fals

prin înșelăciune, să împrumute de la el suma de 1950 dolari SUA și respectiv 300 dolari SUA de la cet. Victor Crudu.

Ulterior, cet. Popescu Eleonora Gheorghe fiind convinsă că acesta a transferat mijloace bănești în sumă de 2250 dolari SUA conform destinației anterior stabilite, la data de 10.07.2008 a restituit integral lui Calmuțchi Iurie suma de 1950 dolari SUA, ceea ce constituie 19172,79 lei, conform cursului valutar stabilit la data de 10.07.2008 de către BNM (1 dolar SUA echivalent cu 9.8322 lei), care însușindu-i i-a utilizat în scopuri personale, astfel cauzând cet. Popescu Eleonora Gheorghe daună materială considerabilă în sumă totală de 22 122,45 lei.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, afirmând și obligându-se intenționat fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagierii prin intermediul programului „J1 Intreship” propus de compania de recrutare „USA Placement,, și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” SRL, cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova, anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldovei în vederea plasării lor în câmpul muncii, convingându-l insistent și profitând de încrederea cet. Crudu Victor Valeriu, la data de 30.06.2008 l-a determinat de a transfera mijloace bănești în sumă de 2250 dolari SUA la contul bancar al „USA Placement,, însă ulterior în luna martie 2009, în legătură cu refuzul Ambasadei SUA în Republica Moldova de a elibera viza, a restituit suma de 1700 dolari SUA, astfel însușind prin înșelăciune bani în sumă de 550 dolari SUA, ceea ce constituie 5864,37 lei, conform cursului valutar stabilit la data de 01.03.2009 de către BNM (1 dolar SUA echivalent cu 10.6625 lei), cauzând cet. Crudu Victor Valeriu o daună materială considerabilă.

Tot el, urmărind același scop și în circumstanțele descrise mai-sus, profitând de încrederea cet. Carcevschii (Scutaru) Corina Alexei la data de 20.12.2007 a determinat-o de a transfera mijloace bănești în sumă de 550 dolari SUA la contul bancar al „USA Placement,, iar la data de 30.06.2008 suma de 1700 dolari SUA, însă ulterior în luna martie 2009, în legătură cu refuzul Ambasadei SUA în Republica Moldova de a elibera viză, a restituit suma de 1700 dolari SUA, astfel însușind prin înșelăciune bani în sumă de 550 dolari SUA, ceea ce constituie 5864,37 lei, conform cursului valutar stabilit la data de 01.03.2009 de către BNM (1 dolar SUA echivalent a 10.6625 lei), astfel cauzând cet. Carcevschii (Scutaru) Corina Alexei daună materială considerabilă.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, afirmând și obligându-se intenționat fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagierii prin intermediul programului „J1 Intreship” propus de către compania de recrutare „USA Placement,, și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” SRL cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova, anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova în vederea plasării lor în câmpul muncii, convingându-l insistent și profitând de încrederea cet. Percemlî Alexei, în luna iulie 2008, l-a determinat de a transfera mijloace bănești în sumă de 2250 dolari

SUA la contul bancar al USA Placement, însă ulterior în luna martie 2009, în legătură cu refuzul Ambasadei SUA în Republica Moldova de a elibera viza, a restituit suma de 1700 dolari SUA, astfel însușind prin înșelăciune bani în sumă de 550 dolari SUA ceea ce constituie 5864, 37 lei, conform cursului valutar stabilit la data de 01.03.2009, de către BNM (1 dolar SUA echivalent a 10.6625 lei), cauzând cet. Percemli Alexei daună materială considerabilă.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, afirmând și obligându-se intenționat fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagierii prin intermediul programului „J1 Intreship” propus de către compania de recrutare „USA Placement,, și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” S.R.L., cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova, anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova în vederea plasării lor în câmpul muncii, convingându-l insistent și profitând de încrederea cet. Homsii Otilia, la data de 08 iulie 2008, a determinat-o de a transfera mijloace bănești în sumă de 2250 dolari SUA la contul bancar al „USA Placement,, însă ulterior în luna martie 2009, în legătură cu refuzul Ambasadei SUA în Republica Moldova de a elibera viza, a restituit suma de 1700 dolari SUA, astfel însușind prin înșelăciune bani în sumă de 550 dolari SUA, ceea ce constituie 5864, 37 lei conform cursului valutar stabilit la data de 01.03.2009, de către BNM (1 dolar SUA echivalent a 10.6625 lei), cauzând cet. Homsii Otilia daună materială considerabilă.

Tot el, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, afirmând și obligându-se intenționat în mod fals despre organizarea plecării legale în SUA pentru efectuarea stagierii prin intermediul programului „J1 Intreship” propus de către compania de recrutare „USA Placement,, și angajării ulterioare în câmpul muncii, dându-se în calitate de angajat și reprezentant al SC „ICEP Consulting” S.R.L., cunoscând cu certitudine că Ambasada SUA în Republica Moldova, anterior a refuzat persoanei juridice menționate perfectarea vizelor pentru cetățenii Republicii Moldova în vederea plasării lor în câmpul muncii, la data de 11.08.2008, prin înșelăciune a însușit de la cet. Cașu Tatiana Mihail mijloace bănești în sumă de 550 dolari SUA, ceea ce constituie 5324, 37 lei conform cursului valutar stabilit la data de 11.08.2008, de către BNM (1 dolar SUA echivalent a 9.6812 lei), astfel cauzând cet. Cașu Tatiana Mihail daună materială considerabilă.

Totodată, s-a indicat că probele de vinovăție au fost dobândite și cercetate ca pertinente și concludente, care coroborau între ele și în ansamblu dovedeau cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Poziția inculpatului, ca una subiectivă, a fost respinsă de către instanța de apel, fiind apreciată drept o modalitate de apărare și eschivare de la răspunderea penală, ori argumentele aduse de acesta nu coroborau cu probele administrate, el știind cu certitudine că nu avea dreptul de a desfășura activități de plasament pentru muncă în SUA prin programul World Travel, prin înșelăciune, a dobândit de la părțile vătămate diferite sume de bani cauzându-le daune materiale în proporții mari în sumă totală de 50907,3 lei.

Instanța de apel a indicat că concluziile instanței de fond și argumentele părții apărării cu privire la nevinovăția inculpatului erau irelevante, contravineau

probelor prezentate, circumstanțelor cauzei, ceea ce a împiedicat menținerea soluției de achitare.

În urma analizei probelor cercetate, instanța de apel a încadrat acțiunile inculpatului în dispoziția art. 190 alin. (4) Cod penal, escrocheria - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, acțiuni săvârșite în proporții mari, adică cauzarea părților vătămate Popescu Eleonora Gheorghe, Crudu Victor Valeriu, Carcevschii (Scutaru) Corina Alexei, Percemlî Alexei, Homsii Otilia și Cașu Tatiana Mihail a unei daune materiale în sumă totală de 50907,3 lei.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în corespundere cu prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, pentru care legea prevede doar pedeapsă cu închisoarea, dar totodată a reținut și faptul că acesta nu avea antecedente penale, stabilindu-i o pedeapsă în limitele minime a sancțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, deoarece s-a concluzionat necesitatea izolării inculpatului de societate cu ispășirea pedepsei în locurile de detenție, nefiind posibil a decide asupra amânării sau suspendării executării pedepsei.

În latura civilă, instanța de apel a considerat necesară admiterea acțiunilor civile, cu încasarea de la inculpat a prejudiciului material cauzat în contul reclamanților după cum urmează: Victor Crudu - 550 dolari SUA; Corina Carcevschi - 550 dolari SUA; Alexei Percemlî - 550 dolari SUA; Otilia Homsii - 550 dolari SUA; Tatiana Cașu - 550 dolari SUA; Eleonora (Crudu) Popescu - 2250 dolari SUA.

11. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Anatolie Ceachir și inculpatul Calmuțchi Iurie, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind depus la 31 iulie 2014 și care, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 1), 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale aceștia indică următoarele:

- raporturile juridice litigioase între părți sunt de natură civilă, fapt care nu a fost nici într-un fel apreciat sau verificat de către instanța de apel;
- pe cazul dat a fost dispusă de mai multe ori neînceperea urmăririi penale, de fiecare dată fiind neîntemeiat anulate ordonanțele respective, cu încălcarea art. art. 22 și 287 Cod de procedură penală, fără a fi stabilite careva vicii fundamentale, sau fapte noi descoperite;
- aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului penal respectiv, nu a fost efectuată în conformitate cu prevederile art. art. 100 și 101 Cod de procedură penală;
- instanța de apel a omis să se expună privitor la nulitatea unui șir de acte invocate de către partea apărării și anume:

a) ordonanța de punere sub învinuire a inculpatului, care a fost presupus înaintată cu încălcarea termenului de 48 de ore prevăzut de art. 282 Cod de procedură penală, expirînd în consecință termenul de menținere a lui Calmuțchi I. în calitate de bănuț;

b) procesul-verbal de audiere în calitate de învinuit a lui Calmuțchi I., calitate care de fapt încetase de drept deoarece nu i-a fost înaintată învinuirea în

termen de 48 de ore, precum nefiindu-i prezentate nici drepturile sale în calitate de învinuit;

c) procesul-verbal despre înștiințarea drepturilor și obligațiilor învinuitului din 11.01.2011, fiind prezentat și semnat după audierea învinuitului;

d) prelungirea termenului de urmărire penală de către procuror fără demersurile organului de urmărire penală, precum și indicarea în ordonanțele de prelungire a termenului de urmărire penală a unor date vădit eronate (data întocmirii);

e) plîngerea părții vătămate Percemlî A., care a declarat că nu a semnat-o;

f) înscrisurile în limba engleză care nu au fost traduse în modul prevăzut de legislația procesual penală;

- este greșită concluzia instanței de apel privind restituirea de către inculpat a banilor către părțile vătămate doar după începerea urmăririi penale, deoarece acest fapt s-a petrecut cu mult timp înainte;

- instanța de apel nu a luat în considerație argumentul apărării privind lipsa în acțiunile inculpatului a laturii obiective și subiective a infracțiunii incriminate;

- instanța de apel, în motivarea hotărîrii sale, s-a limitat la indicarea unor fraze generale, fără a efectua o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept a acestora, confruntându-le cu întreg materialul probator pe cauză.

11.1. Pe cauză au fost depuse referințe de către procuror și de către părțile vătămate Popescu (Crudu) Eleonora, Crudu Victor și Homsî Otilia, care se pronunță asupra necesității respingerii ca inadmisibil a recursului declarat deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, fără a indica în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză și care este eroarea de drept comisă de instanță ce ar duce la casarea hotărîrii.

12. Judecînd recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, *fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Conform art. 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs casează parțial sau total hotărîrea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre dacă nu se agravează situația inculpatului.

Totodată, potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Astfel, Colegiul lărgit apreciază corectitudinea concluziei instanței de apel, potrivit căreia, din cumulul probelor administrate în cadrul cercetărilor judecătorești s-a constatat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, însă, se observă că instanța de apel, la constatarea faptei comise de către inculpat, a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu acestuia, în cadrul aprecierii sumei însușite de el de la partea vătămată Popescu Eleonora. Aceasta, din motiv că potrivit învinuirii

formulate, se constată că inculpatului i se incriminează sustragerea de la ultima a sumei de 1950 dolari SUA, ce constituia la acel moment 19172,79 lei.

În acest context și în cumul cu banii însușiți de la celelalte părți vătămate (Crudu Victor – 550 dolari SUA – 5864,37 lei; Carcevschii (Scutaru) Corina– 550 dolari SUA – 5864,37 lei; Percemlî Alexei– 550 dolari SUA – 5864,37 lei, Honsi Otilia– 550 dolari SUA – 5864,37 lei și Cașu Tatiana– 550 dolari SUA – 5324,37 lei) se constată că suma sustrasă constituie 47954,64 lei.

Potrivit art. 126 alin. (1) Cod penal, se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 2500 unități convenționale de amendă, adică suma de 50000 lei.

Rezultând din cele expuse, precum și din faptul că potrivit învinuirii formulate inculpatului, suma sustrasă prin acțiunile sale ilegale, constituie 47954,64 lei, fapta acestuia urmează a fi încadrată conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și anume - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, caracterul considerabil al daunelor cauzate fiind probat în cadrul cercetărilor judecătorești.

Referindu-se la argumentele prezentate de către partea apărării în recursul declarat, Colegiul largit le consideră neîntemeiate și declarative. Astfel, cu referire la presupusa omitere a instanței de apel de a se referi la argumentul apărării privind caracterul civil al relațiilor juridice între părți, instanța de apel corect a constatat că acesta este neîntemeiat, odată ce inculpatul, din start știind despre faptul că nu are dreptul de a desfășura activități de plasament pentru muncă în SUA prin programul World Travel, a dobândit de la părțile vătămate sumele indicate supra.

Cu referire la presupusele încălcări ale art. art. 22 și 287 Cod de procedură penală, Colegiul largit constată că la finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei inculpatul și apărătorul său nu au contestat aceste circumstanțe, pierzând acest drept ulterior, omițând să respecte procedura prescrisă în art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală.

Sunt apreciate critic și argumentele privind lipsa expunerii de către instanța de apel asupra argumentelor privind nulitatea unui șir de acte, indicate în pct. 11 lit. a)-f) al prezentei decizii, din motiv că acestea nici nu au fost invocate în instanța de apel.

La aprecierea categoriei și mărimii pedepsei aplicate inculpatului Colegiul largit reține că potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și

termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. **O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.**

Astfel, se constată că infracțiunea săvârșită de inculpat este una gravă și prevede ca pedeapse alternative - amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau - închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Luând în considerație faptul că inculpatul este la prima abatere de la legea penală, unele părți vătămate nu au pretenții față de acesta, Colegiul lărgit consideră că corectarea acestuia este posibilă fără izolarea lui de societate.

Cu referire la latura civilă, Colegiul lărgit consideră corectă decizia instanței de apel, deoarece prin acțiunile inculpatului, părțile vătămate au fost prejudiciate în sumă totală de 50907 lei, cu toate că învinuirea, pe episodul sustragerii de la partea vătămată Popoescu E., a fost formulată într-un quantum mai mic față de acest prejudiciu, fapt despre care s-a menționat supra în prezentul punct al deciziei.

În consecința celor epuse, Colegiul lărgit consideră că eroarea comisă de către instanța de apel urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin adoptarea soluției prevăzute de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală – casarea hotărârii contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul, se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și i se stabilește pedeapsa - amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unități convenționale, ce constauie 15 000 lei (cincisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de activități în domeniul turismului pe un termen de 2 (doi) ani. Se abrogă starea de arest aplicată lui Calmuțchi Iurie Licu, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19.06.2014, cu încetarea procedurii de căutare a lui.

În rest hotărârea contestată urmează a fi menținută.

13. În conformitate cu prevederile art. art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. c), alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Anatolie Ceachir și inculpatul Calmuțchi Iurie, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, în cauza penală privindu-l pe **Calmuțchi Iurie Licu**, în latura penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte după cum urmează:

Calmuțchi Iurie Licu se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și i se stabilește pedeapsa - amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unități convenționale, ce constituie 15 000 (cincisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de activități în domeniul turismului pe un termen de 2 (doi) ani.

Se abrogă starea de arest aplicată lui **Calmuțchi Iurie Licu** prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, cu încetarea procedurii de căutare a lui.

În rest hotărârea contestată se menține.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru